

Röd text= Förslag till
förändrad text,

~~Överstruken röd
text, större avsnitt
som tagits bort.~~

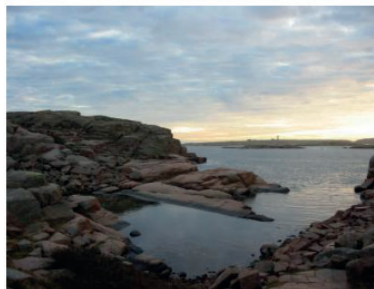
Översiktsplan för Sotenäs kommun

Särskild handling enligt
miljöbalken- Koncept 240412

Sommaren 2024

1 Förodd

2 Utgångspunkter

3 Utvecklingsstrategi

4 Kommuntäckande
markanvändning

5 Markanvändning, tätorter

6 Förutsättningar

7 Konsekvenser

8 Kartbibliotek

9 Process och utlåtande

Innehållsförteckning

Särskild handling	3
Miljöbedömningen	3
Hänsyn till miljöbedömningen	4
Hur inkomna synpunkter har beaktats	6
Skäl till att planen antagits	7
Uppföljning och övervakning	8
Information om att översiktsplanen antagits	10

Särskild handling

När en översiktsplan tas fram ska en strategisk miljöbedömning av planen göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram. Miljöbedömningen ska göras parallellt med framtagandet av översiktsplanens förslag för att miljöaspekterna ska integreras på ett bra sätt.

Enligt 6 kap 16 § miljöbalken ska det i ett beslut att anta en plan som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning, eller i en särskild handling i anslutning till beslutet, finnas en redovisning av miljöbedömningsprocessen. Genom att redovisa gjorda överväganden och hur synpunkter och förslag beaktats, ges allmänheten insyn i processen.

Den särskilda handlingen ska enligt 6 kap 16 § miljöbalken redovisa:

- hur miljöaspekterna har integrerats i planen,
- hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter,
- skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts,
- vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen kan medföra

För att allmänheten, myndigheter, angränsande kommuner samt andra berörda ska kunna ta del av den särskilda handlingen utgör den i detta fall en bilaga till den av kommunfullmäktige antagna handlingen.

Miljöbedömningen

Planprocess och avgränsning av MKB

Gällande översiktsplan för Sotenäs kommun är från 2010 och är inaktuell i många delar vad gäller exempelvis ny lagstiftning och tillkommande och nytt planeringsunderlag.

Kommunen påbörjade det aktiva arbetet med översiktstplanen 2021 med att en politiska styrgrupp och arbetsgrupp bemannades.

En utvecklingsstrategi togs fram i början av arbetet. Den består av en huvudstrategi och sex temaområden som anger inriktningen för arbetet med översiktsplanen.

Miljöbedömningen avgränsades i ett tidigt skede avseende geografiskt område, nivå, tid och innehåll. Avgränsningen stämde av i ett samråd mellan kommunen och länsstyrelsen den 9 mars 2021.

I avgränsningsområdet lyftes följande frågor där planens påverkan bedömdes kunna medföra en betydande miljöpåverkan:

- Etablering av stor verksamhet med tillhörande infrastruktur
- Utvecklingen av hamnar/småbåtshamnar

Under processens gång identifierades ytterligare frågor där risk föreligger för betydande miljöpåverkan:

- Ny infrastruktur i form av tvärkoppling norr om Kungshamn samt förbifart Örn
- Åtgärder på väg 171 i anslutning till Natura 2000-området Åbyfjorden
- Utveckling av nya besöksanläggningar inom strandskyddade områden
- Etablering av vindkraftverk

Översiktsplanen med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning gick ut på samråd under tiden 29 juni till 30 september 2021. De synpunkter som framkom under samrådet ingick sedan i det fortsatta arbetet med planförslaget och miljökonsekvensbeskrivningen. Synpunkterna medförde att planförslaget bearbetades och att ändringar gjordes i miljökonsekvensbeskrivningen. Det bearbetade förslaget ställdes sedan ut för granskning mellan den 11 juni och 25 augusti 2022.

Efter granskningen gjordes justeringar av planförslaget samt mindre ändringar av miljökonsekvensbeskrivningen inför antagandet i kommunfullmäktige.

Metod för miljöbedömningen

Miljöbedömningen utvidgades till en hållbarhetsbedömning med syfte att inbegripa en större och bredare syn på konsekvenser än en traditionell miljöbedömning enligt miljöbalken. De formella kraven på miljökonsekvensbeskrivningar införlivades i hållbarhetsbedömningen, samtidigt som de krav som finns i plan- och bygglagen på att redovisa planens väsentliga konsekvenser ur bland annat sociala- och ekonomiska perspektiv, uppfylls.

För att beskriva och värdera de förändringar som översiktsplanen kan föra med sig har både generella och mer objektsspecifika bedömningsgrunder använts. Som generell grund ligger bland annat de globala hållbarhetsmålen, de nationella miljökvalitetsmålen, miljöbalkens allmänna hänsynsregler, miljö kvalitetsnormer och andra lagkrav och riktvärden. De mer objektsspecifika bedömningsgrunderna utgjordes av olika typer av underlagsmaterial som regionala och kommunala mål, planer och utredningar. Information har även inhämtats från digitala källor så som Länsstyrelsen i Västra Götalands län, VISS, Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

Inom ramen för hållbarhetsbedömningen studerades ett nollalternativ. Nollalternativet speglar en trolig utveckling om ny översiktsplan inte tas fram, antas eller genomförs. Nollalternativet innebär kortfattat i det här fallet att kommunens översiktsplan från 2010 fortsätter gälla som stöd för beslut gällande kommunens framtida mark- och vattenanvändning. **Som jämförelse till nollalternativet har även två olika scenarier för befolkningsutveckling fram till år 2050 studerats i arbetet med översiktsplanen; Scenario 1 Normal tillväxt utan större verksamhet och scenario 2 – etablering av större verksamhet. Scenario 1 utgör huvudalternativ för planen.**

I miljökonsekvensbeskrivningen beskrevs under samtliga skeden påverkan och konsekvenser av planförslaget utifrån naturmiljö, friluftsliv, kulturmiljö, upplevelsen av landskapet, vatten, areella näringar, hälsa och säkerhet, klimatanpassning och klimatpåverkan. Den betydande miljöpåverkan som bedömdes kunna uppstå till följd av ett genomförande av planen, ringades in.

Hänsyn till miljöbedömningen

Integrering av miljöaspekter och bortvalda områden

I arbetet med planförslaget har förutsättningar och miljöaspekter integrerats och avvägningar gjorts

löpande. Under processens gång har arbetsgruppen tagit fram underlag som löpande diskuterats och bearbetats tillsammans med styrgruppen. Förenklat kan arbetet sammanfattas i följande steg inför samrådet:

Steg 1: I det inledande skedet av arbetet formulerades en utvecklingsstrategi för översiktsplanen; Unikt landskap – unika orter. Strategin togs fram med utgångspunkt från tidigare översiktsplan, arbetet med Vision 2032 samt det kommunövergripande arbetet med kustzonsplanering och Blå ÖP.

Steg 2: Utifrån arbetet med utvecklingsstrategin med underliggande teman karterades viktiga förutsättningar för översiktsplanen. Frågeställningar i arbetet var bland annat:

- Vilka värden finns i det unika landskapet?
- Vilken identitet och vilka kvaliteter har orterna?
- Hur kan en utveckling ske samtidigt som kärnvärdena bibehålls?
- Vilka strukturer finns att bygga vidare på avseende boende, verksamheter, besöksnäring, service, grönstruktur och infrastruktur?

Steg 3: I det följande steget studerades gränser i den kommunövergripande mark- och vattenanvändningen och riktlinjer för olika delar av kommunen togs fram. Tätortsområden avgränsades där en större utveckling kan ske. Områden med höga naturvärden, områdesskydd, riksintressen och sammanhängande jordbruksmark avgränsades och lyftes fram med rekommendationer om särskild hänsyn. Kriterier för en utveckling på landsbygden formulerades och lämpliga områden för en sådan utveckling avgränsades.

Steg 4: I ett sista steg studerades orternas utveckling detaljerat. Samtliga kvarvarande utvecklingsområden från ÖP 2010 analyserades utifrån den nya utvecklingsstrategin och dagens förutsättningar. Vissa områden valdes bort, vissa behölls och några fick en ny avgränsning eller inriktning. Möjliga nya utvecklingsområden avgränsades och studerades ingående. Lokala förutsättningar såsom kulturmiljö- och närreklamationsvärden, skala, siktlinjer, topografi, behov av nya funktioner i olika lägen och infrastruktur vägdes in när områdena studerades. Parallellt formulerades en utvecklingsinriktning för varje ort.

I steg 4 studerades sedan olika alternativ och områden valdes bort:

- En ny utvecklingsinriktning valdes för Bovallstrand, med huvuddelen av utvecklingsanspråken förlagda i sydostlig riktning, där en mer ändamålsenlig struktur kan tillskapas i förhållande till befintlig bebyggelse och service. Detta innebar att områden norr om Skomakarudden valdes bort för fortsatt utveckling. Ytterligare motiv för att välja bort dessa områden i norr var att kustremsan är smal och översvämningskänslig. I vattenområdet finns höga naturvärden samt att verksamhetsområden fortsatt behövs inom orten. Utvecklingsmöjligheterna begränsades även i de höga bergpartierna i Heljeröd med hänsyn till topografin och det känsliga landskapet samt strandskydd.
- I Hunnebostrand-Ulebergshamn valdes tre områden vid samhällets norra entré längs med väg 174 bort. Motivet var att områdena låg i ett känsligt landskapsrum med jordbruksmark. Bebyggelsen bedömdes inte heller ge någon tydlig koppling mellan Hunnebostrand och Ulebergshamn så som syftet med utvecklingen var i den tidigare översiktsplanen. Verksamhetsområde norr om Lans snickeri valdes bort med hänsyn till terrängen, påverkan på landskapsbild och områdets värden för närrecreation. I de södra och sydöstra delarna valdes områden bort som låg perfierat och inte bedömdes ge en ändamålsenlig struktur åt samhället. I dessa delar valdes även områden med en stor förekomst av fornlämningar bort. Utveckling i hamnområdet begränsades till den södra delen eftersom den norra delen av vattenområdet är relativt oexploaterat och är en del av kulturmiljön i gamla Hunnebo.
- I Kungshamn-Smögen-Väjern-Hovenäset gavs en ny inriktning till de vattennära verksamhetsområdena. Dessa pekades i tidigare översiktsplan ut som omvandlingsområden, men får nu ligga kvar med befintlig markanvändning som verksamhetsområden. Verksamhetsområdena är en viktig del av samhällenas identitet och arbetsplatser behövs inom gångavstånd i orten. En viss

förändring kan ändå ske inom områdena med en allmän lämplighetsprövning. Utveckling på Rös-holmen valdes bort med hänsyn till den begränsade tillgängligheten och brist på parkeringsplatser i centrala Kungshamn.

- På Bohus-Malmön valdes tre områden på öns västra sida bort med hänsyn till att hålla öns bebyggelse samlad till den östra sidan, påverkan på landskapsbild, friluftsliv, kulturmiljö och strandskydd. Öns västra sida är relativt obebyggd och en utveckling av denna del kan ge en stor påverkan. I stället föreslogs att ny bebyggelse tillkommer i anslutning till befintlig bebyggelse i samhället på öns nordöstra sida
- I Askum studerades två möjliga utvecklingsinriktningar, en i området runt kyrkan och en kring väggkorsningen mellan väg 171 och väg 872. Området runt kyrkan valdes bort med hänsyn till fornlämningar och sammanhängande jordbruksmark.
- I arbetet har tre hamnlägen i syfte att kunna ersätta viss godstrafik på lastbil med transporter på mindre fartyg studerats. Två i Hovenäset, vid Svineviken och Hovenäsets marina samt ett i Hunnebostrands hamn. Läget i Hunnebostrand bedöms inte vara lämpligt med hänsyn till den pågående verksamheten i hamnen, hamnens läge i samhället och översiktsplanens inriktning mot besöksnäring och turism i anslutning till området. I Hovenäset bedöms det norra läget vid Svineviken som mest lämpligt med hänsyn till tillfart för tung trafik och pågående markanvändning. Fördjupade studier bedömdes dessutom behövas för att avgöra om det föreslagna läget är lämpligt som hamn.

Efter samrådet har följande justeringar gjorts som har minskat planens miljöpåverkan:

- Område B3, Nedanför vattentornet på Bohus-Malmön har avgränsats med hänsyn till fornlämning.
- Område B5, Vägga-backen i Kungshamn har tagits bort med anledning av risk för översvämnning vid skyfall, invändningar från närboende som an-

vänder området för närrekreation samt att verksamhetsutveckling föreslås i närområdet.

- Inom område B9a och B9b, Förålarne i Kungshamn föreslås en lägre exploatering med anledning av den synbarhetsanalys som gjorts efter samrådet.
- Område B16, Södra Hunnebostrand har avgränsats så att sammanhängande fornlämningsmiljöer ligger utanför området.
- Område B19, Lahälla i Hunnebostrand har tagits bort med anledning av höga rekreations- och kulturmiljövärden, strandskydd samt att invändningar mot området inkommit under samrådet.
- Samtliga områden kompletterades efter samrådet med tydligare beskrivningar av vilken hänsyn som ska tas i den fortsatta planeringen.

Vidare har efter granskning följande justeringar gjorts som ytterligare minskat planens miljöpåverkan:

- Scenario Normal utveckling är huvudscenariet som planen bygger på istället för scenario Stor tillväxt som var huvudscenario i granskningsskedet. Planförslaget är framarbetat på så vis att en sådan justering ska kunna göras med mindre ändringar. De bägge scenariorna har legat till grund under hela processens gång för planens innehåll.
- Område H7, Svineviken, har tagits bort med anledning av att en områdesutveckling av hamn anses ligga på så lång sikt att den inte kommer kunna genomföras inom planens tidshorisont.
- Område B36 Mellanberg, Smögen, har tagits bort med anledning av att det är ett område som ger relativt stor påverkan i förhållande till antalet bostäder och området är inte heller avgörande för utvecklingen i kommunen.
- Område V1 Bovallsdörren, har avgränsats efter rekreationsområdet för att minimera risk för påverkan på områdets värden vid en utbyggnad.
- Tre områden har flyttas till kategorin ”Utredningsområde för samhällsutveckling med inriktning mot verksamheter.”. Verksamhetsområdet Hogenäs norra, utredningsområdet Hogenäs norra komplettering och det utpekade området för

vattenförsörjning norr om Hovenäset. Vidare utredningar och kommande planering får visa på lämpligheten i att utveckla dessa områden. Ingen utveckling förväntas ske inom översiktsplanens kortsiktiga horisont fram till år 2032.

- Område B14 Långeviksbergen har flyttas till kategorin Utredningsområde för samhällsutveckling med inriktning mot huvudsakligen bostäder då områdets utveckling anses vara avhängigt kommunens totala bostadsförsörjningsbehov. Med scenario Normal utveckling som huvudalternativ skjuts eventuellt behov av detta område på framtiden.
- Pågående arbete med lokalisering eller lösning av förbättrad reningsverkskapacitet i kommunen har uppdaterats.

Hur inkomna synpunkter har beaktats

Synpunkter från samråd och granskning

Synpunkter från framför allt samrådet föranledde en bearbetning och revidering av planen. Många av de inkomna synpunkterna har på ett eller annat sätt berört miljöaspekter och planens miljökonsekvensbeskrivning. Nedan följer en sammanfattning av synpunkterna:

- Risk finns för påtaglig skada på riksintressen för naturvård till följd av utveckling av småbåtshamnar. Risk finns även för påtaglig skada på Natura 2000-området Åbyfjorden i samband med planerade åtgärder på väg 171.
- En tydligare beskrivning av hur riksintressen för kulturmiljö liksom riksintresse för friluftslivet ska tillgodoses behöver göras.
- En tydligare beskrivning av hur påtaglig skada på riksintresset enligt 4 kap miljöbalken kan undvikas genom övergripande principer för utformning och placering av ny bebyggelse i höjdlägen behöver tillföras handlingen. Den kumulativa effekten av en succesiv bebyggelseutveckling längst med kusten behöver också den hanteras.
- Avsnitt om miljö kvalitetsnormer för vatten behöver utvecklas så att det framgår hur planens förslag inverkar på möjligheter att nå MKN och hur MKN ska följas vid en utveckling av småbåtshamnar och mindre hamnverksamhet. Påverkan på ålgräsängar behöver belysas.
- Kommunen behöver förtydliga eventuell hänsyn till farliga verksamheter och förorenade områden.
- Planens förslag kan medföra problem med avseende på människors hälsa och säkerhet samt risk för olyckor, översvämning och erosion. Kommunen kan arbeta vidare med att beskriva hur riskerna kan minska eller upphöra.
- En jämförelse mellan planförslaget och scenario Normal utveckling bör framgå.

- Risk finns för konflikt med höga kulturmiljövärden i form av fornlämningar med tillhörande fornlämningsmiljöer inom flera utvecklingsområden.
- Översiktsplanen bör redovisa hur förslaget förhåller sig till klimatmålen.
- Ingen ny bebyggelse som kan öka belastningen i Omholmens avloppsreningsverk bör planeras innan problemet med dess kapacitet är löst.
- Det behöver säkerställas att kapaciteten hos reningsverket i Todderöd är tillräcklig.

Beaktande av synpunkter

Nedan följer en sammanfattning av hur de synpunkter som rör miljöaspekter har beaktats i hållbarhetsbedömningen och i miljökonsekvensbeskrivningen. Detaljerade beskrivningar av hur synpunkter beaktats finns vidare beskrivet i samrådsredogörelsen respektive det särskilda utlåtandet.

- En tydligare beskrivning har tillförts miljökonsekvensbeskrivningen av hur riksintressenas värden ska tillgodoses i de utvecklingsområden som kan innebära en risk för påtaglig skada på riksintressena.
- Avsnittet som rör miljö kvalitetsnormerna för vatten har utvecklats genom tydligare beskrivningar av hur planens förslag inverkar på normerna, hur normerna ska följas samt en mer ingående beskrivning av de faktorer som påverkar statusklassningarna med koppling till ålgräs.
- Områdesbeskrivningar och rekommendationer har kompletterats med information från äldre ålgräsinventeringar och att hänsyn behöver tas till ålgräset.
- Mellan samråd och granskning har en särskild synbarhetsanalys gjorts, så kallad VZI-analys, som använts som grund för konsekvensbedömningen av påverkan på riksintresset enligt 4 kapitlet obruten kust. Inför granskningen har rekommendationen kring den föreslagna byggnadshöjden i de södra delarna dragits ner till följd av resultatet från analysen.

- Miljöbedömningen har kompletterats med en beskrivning av de kumulativa effekterna på riksintresset enligt 4 kapitlet av en successiv utbyggnad längs med kusten.
- Områdesbeskrivningar kompletteras med att hänsyn ska tas gällande översvämning och dagvattenproblematik.
- Områden för bostäder justeras i förhållande till kända fornlämningar.
- Miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats med en koppling till klimatmål.
- Det utpekade läget för hamn avseende ersättning av gods för lastbilstrafik, område H7 Svinesund, har tagits bort från översiktsplanen efter granskning.

Skäl till att planen antagits

Alternativ

I miljökonsekvensbeskrivningen har konsekvenserna av ett genomförande av planen jämförts med ett nollalternativ samt mellan planförslaget och scenario normal utveckling.

Jämförelse med nollalternativ

Jämfört med planförslaget gavs i ÖP 2010 större utvecklings- och omvandlingsmöjligheter i vattennära områden. I merparten av kommunens hamnområden föreslogs en omvandling från verksamheter till bostäder. I arbetet med ny översiktsplan har bedömningen gjorts att blandningen av verksamheter och bostäder är en del av orternas identitet. En omvandling av verksamhetsområdena bedöms inte bidra till fler helårsboende i någon större utsträckning och innebär att verksamheter behöver lokaliseras till en annan plats. I förslag till ny översiktsplan ges i stället större utvecklingsmöjligheter för orterna öster om väg 174, där en utbyggnad med bostadsområden, förskolor och annan service föreslås i nya årsringar.

ÖP 2010 pekar inte detaljerat ut hur en utveckling kan ske utanför tätorterna utan redovisar områden för landsbygdsutveckling mer schematiskt. I förslag till ny översiktsplan har mer detaljerade avgränsningar

mellan områden gjorts efter avvägningar mellan olika intressen. Det innebär att planförslaget bedöms ge en bättre vägledning i kommande planering än nollalternativet och att större hänsyn tas till värdefulla områden.

Jämförelse med scenario Stor tillväxt

Behovet av bostäder bedöms vara mindre i Scenario Normal utveckling än i jämförelsescenariot Stor tillväxt. Det innebär ett mindre ianspråktagande av mark generellt i planförslaget i jämförelse med alternativet. Konsekvenserna blir därmed mindre i planförslaget, jämfört med alternativet som bygger scenario Stor tillväxt, med avseende på bland annat naturmiljöer, upplevelsen av landskapet, jordbruksmark och kulturmiljövärden. Eftersom bostäderna blir färre bedöms också kostnader för infrastruktur och kommunal service bli lägre jämfört med planförslaget.

I planförslaget finns risk för att Kungshamn och Väjern inte växer samman på avsett vis jämfört med scenario Stor tillväxt. Det innebär att de positiva effekterna som bedöms uppkomma till följd av en sammanlänkning, i form av stärkt social gemenskap, möjligheter att samnyttja och ta del av respektive Orts service, riskerar att bli mindre. Avgörande för om det blir på detta vis är beroende av vilka av de utpekade områdena för bostadsutveckling som exploateras.

En annan skillnad mellan jämförelsealternativet och ny översiktsplan är att det i planförslaget inte ses som en omedelbar utveckling med ett stort verksamhetsområde i höjd med Askum. I Scenario Stor tillväxt skulle föreslaget verksamhetsområde innebära ett stort markanspråk och risk för påverkan på bland annat landskapsbild samt natur- och kulturmiljövärden. På lång sikt är den utveckling som föreslås i scenario Stor tillväxt möjlig men eftersom planens verkan i detta skede blir att reservera marken för kommande utredningar ges ingen omedelbar påverkan.

Uppföljning och övervakning

Uppföljningen har stor betydelse för uppfyllandet av syftet med miljökonsekvens-beskrivningen och för att det långsiktiga målet om att en hållbar utveckling ska nås.

Åtgärder som avses vidtas

Översiktsplanen är vägledande och påverkar beslut som tas i kommande planering. För att nå planens mål krävs att ett fortsatt arbete sker med kommunens planer och styrdokument. Det är bland annat genom att följa upp rekommendationerna i olika styrdokument som kommunen kan förebygga negativ miljöpåverkan, göra mätningar samt följa upp resultat av olika åtgärder. De dokument som blir särskilt viktiga i den framtida planeringen är framför allt kopplade till minskad påverkan på upplevelsen av landskapet, natur-, kultur- och friluftslivsmiljöer, vattenmiljöer samt klimatanpassning - minskad risk för översvämning, ras och skred.

Nedan lyfts lämpliga åtgärder och frågor som bör studeras i efterföljande planskede, eller i samband med andra tillståndsprocesser enligt miljöbalken eller andra lagar, för att säkerställa att den fortsatta planeringen görs med hänsyn till människors hälsa och miljön.

Planer och program enligt PBL

När fördjupningar av översiktsplanen, program eller detaljplaner tas fram, ska det i ett tidigt skede bedömas om behov föreligger av att genomföra en miljöbedömning av planen samt behovet av att belysa eventuella miljökonsekvenser i en strategisk miljökonsekvensbeskrivning. Miljöbedömningsprocessen bör leda till att efterföljande planer och program enligt PBL utformas så att betydande miljöpåverkan inte uppkommer om de genomförs.

Nedan listas exempel på utredningar och analyser som identifierats i arbetet med miljöbedömningen av översiktsplanen och som kan krävas i den fortsatta planeringen:

- Fördjupade studier och geotekniska utredningar vid planering i utsatta områden där det finns risk för översvämning, ras- skred- och erosion.
- Naturvärdesinventeringar vid utveckling i och intill skyddade och värdefulla natur- och vattenområden.
- Fortsatt arbete med vattenmiljöfrågorna i enlighet med åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt samt med den strategiska VA-planen för att förbättra vattenkvaliteten i vattenförekommsterna.
- Fortsatta studier av reningsverkens kapacitet och läge.
- Studier av grön infrastruktur, samband och kopplingar, för att stärka tillgängligheten och tillgången till grön- och blåområden för rekreation, ekosystemtjänster och spridningssamband för djur- och växtlivet.
- Fördjupade studier över dagvattenhantering, bland annat med avseende på föroreningsmängder och eventuell påverkan på recipienter.
- Anpassning av bebyggelsens utformning eller strukturer i de delar som bedömts vara särskilt känsliga med avseende på kulturhistoriska bebyggelsevärden eller landskapsbild. Kumulativa effekter av bebyggelse i känsliga lägen längs med kusten ska tas i beaktande.
- Fördjupade studier av kulturmiljöer, fornlämningar och vattenmiljöer kan krävas i anslutning till föreslagna utvecklingsområden. Bedömning av behov av arkeologiska utredningar på land och i vattenområden.

Vägplaner

Det är Trafikverket som ansvarar för planering av statliga vägar. Trafikverket har under 2020 tagit fram en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för sträckan mellan Gläborg - Kungshamn som omfattar väg 162, väg 171 och väg 174.

Vägprojekt som en tvärkoppling norr om Kungshamn, förbifart Örn som redovisas i översiktsplanen, kommer att behöva utredas vidare i arbete med vägplaner om det bedöms vara aktuellt att gå vidare med

förslagen. Enligt Väglagen ska en miljöbedömning av projekten genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning tas fram om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Dispenser, anmälan och tillståndsprövning

Tillstånd enligt kulturmiljölagen kan krävas innan ett arbete startar som riskerar att påverka eller förstöra en fornlämning.

Om det blir aktuellt att utreda vindkraft inom föreslaget vindbruksområde kommer en tillståndsprövning ske. I processen behöver detaljerade underlag tas fram med avseende på påverkan på bland annat upplevelsen av landskapet, natur- och kulturmiljövärden samt friluftslivet.

Anmälan om eller tillstånd för vattenverksamhet kan behöva sökas för arbeten och anläggningar i vatten som förändrar vattenområdets djup, storlek eller läge.

Strandskyddet kan behöva upphävas alternativt behöver dispens sökas vid en utbyggnad av nya anläggningar för besöksnäringen. En utveckling av besöksanläggningarna och dess möjligheter till anpassning får studeras vidare i kommande detaljplanering.

Flera utpekade utvecklingsområden i översiktsplanen kan i större eller mindre utsträckning påverka habitat och habitatnätverk för skyddade arter. Artskydd behöver därmed hanteras tidigt i efterföljande detaljplaneprocesser och samråd bör hållas löpande med länsstyrelsen.

Särskild uppföljning av kumulativa effekter

Under processens gång har en viktig aspekt identifierats där det är av särskild vikt att göra en uppföljning kring planens kumulativa effekter, det gäller;

- kumulativa effekter av en successiv bebyggelseutveckling längst med kusten och dess effekter på upplevelsen av landskapet

Hur uppföljning av de kumulativa effekterna ska ske är något som får inarbetas i fortsatta processer. I översiktsplanen är huvuddragen satta kring synen på landskapet. Påverkan får därmed studeras vidare

i exempelvis detaljplaneprocessen med noggrannare studier av hur olika alternativa placeringar inom de utpekade områden påverkar landskapsbilden. Hur en mellankommunal samverkan ska ske kring frågan bör också undersökas, förslagsvis i nära samarbete med Länsstyrelsen som är en viktig aktör i hanteringen av allmänna intressen och sådana frågor som behöver samordnas mellan kommunerna.

Övrig uppföljning och fortsatt arbete

Översiktsplanen lyfter behov av kommande arbete för att följa upp översiktsplanen. Utöver det som nämns ovan har följande arbeten särskilt stor vikt för integrering av miljöaspekter i den fortsatta planeringen:

- Färdigställande av VA-plan som ska innehålla VA-strategi, VA-översikt, Vattenförsörjningsplan och handlingsplaner så som vattenförsörjningsplan, dagvattenstrategi, tillfällig handlingsplan för hantera reningskapacitet i samband med samhällsutveckling.
- Framtagande av Naturvårdsplan där naturvårdsfrågor kan hanteras samlat och där naturvärden beskrivs och riktlinjer för hur värden sammankopplade till den blå- och gröna strukturen i kommunen kan bevaras och utvecklas.
- Uppföljning av de åtgärder som beskrivs och föreslås i mobilitetsutredningen. I samband med uppföljningen bör ytterligare åtgärder, förutom de nyckelåtgärder som hanteras på översiktlig nivå, bedömas om de ska arbetas vidare med eller inte.
- Framtagande av en klimatanpassningsplan eller liknande som stöd vid hur risker för skred, ras och översvämning bör hanteras inom befintliga miljöer, inklusive områden med kulturmiljöhistoriska värden.
- Framtagande av en handlingsplan för hantering av äldre detaljplaner med syfte att uppnå detaljplaner som anger en balanserad avvägning mellan att behålla kulturmiljövärden och att ge möjligheter till en hållbar utveckling inom befintlig bebyggelse.

Information om att översiktsplanen antagits

Enligt 6 kap. 17 § miljöbalken ska den särskilda handlingen och översiktsplanen göras tillgängliga för allmänheten och de myndigheter och kommuner som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda om antagandet.

När planen vunnit laga kraft informerar Sotenäs kommun om antagandet genom att lägga ut den antagna översiktsplanen på kommunens hemsida. Där läggs även denna särskilda handling upp. Protokollet från kommunfullmäktige om planens antagande sätts upp på kommunens anslagstavla. Myndigheter som antas bli berörda kommer att informeras.

Medverkande

Den särskilda handlingen är framtagen av Sotenäs kommuns förvaltning under ledning av Strategisk planering på samhällsbyggnad. Rådhuset Arkitekter AB har bidragit med konsultstöd i arbetet.

